
Het Woord van de Gerechtigheid

Nummer 126, juni, juli 2015

“Want ieder die nog van melk leeft, is onervaren in het woord van de gerechtigheid (St. vert.): hij is nog een kind” (Hebr. 5:13). Het “woord van de gerechtigheid” staat in contrast tot “de eerste beginselen van de uitspraken van God” (Hebr. 5:12). Het “woord van de gerechtigheid” duidt daarom op diepere waarheden waarin God handelt op basis van Zijn gerechtigheid met ons.

Het Woord van de Gerechtigheid wil een bijdrage leveren om christenen vertrouwd te maken met de “vaste spijs” (Hebr. 5:14) van het woord van God om geestelijke volwassenheid mogelijk te maken. Bijbelse waarheden die nauwelijks worden onderwezen en van cruciaal belang zijn om “het einddoel van het geloof” (1 Petr. 1:9) te bereiken, zullen in het bijzonder onderwerp van aandacht zijn.

Het Woord van de Gerechtigheid wordt geredigeerd door Roel Velema
 e-mail: roel@velemaweb.nl
 weblog: <http://velemaweb.nl>
 Facebook: <https://www.facebook.com/roel.velema.5>

Ontmoet de Mystici

Jacob Böhme (deel 3)

Het Principe van Eenheid

“Er is een kruis in het hart van God, niet alleen van Jezus Christus, waarbij Hij eeuwig ‘stierf’ om een God te zijn voor Zichzelf” (Jacob Böhme).

“Want het eeuwige woont niet in de tijd, hoewel het de tijd aan zich heeft” (Jacob Böhme).

De drie principes en de zeven eigenschappen (kwaliteiten) in de natuur van God

P1. Het principe van duisternis in God (Ungrund) (These) (Natuurlijk)

[Het principe voor het Licht]

K1. Aantrekking-Actie-Contractie {Vader}

K2. Afstoting-Reactie-Expansie {Zoon}

K3. Beweging-Rotatie {Geest}

P2. Het principe van eenheid (Synthese)

K4. Vuur-Synthese {kruis}

P3. Het principe van licht in God (Grund) (Antithese) (Geestelijk)

[Het Principe in het Licht]

K5. Licht-Rotatie {Geest}

K6. Geluid-Expansie {Zoon}

K7. Wijsheid-Manifestatie {Vader}

“God Zelf is de essentie van alle essenties” (Jacob Böhme).

Nogmaals het eerste principe: het principe van duisternis in God

Laten we ons geheugen opfrissen over het eerste principe, het principe van duisternis in God, dat we in de vorige studie behandelde. Jacob Böhme vroeg zich af hoe God, in rust, kwam tot een gesproken woord om een verlangen te realiseren. Hij onderscheidde daarbij drie kenmerken of vormen die God in beweging zet.

Het eerste kenmerk is verlangen en Jacob Böhme noemde dit kenmerk “hardheid”, een magnetische honger.

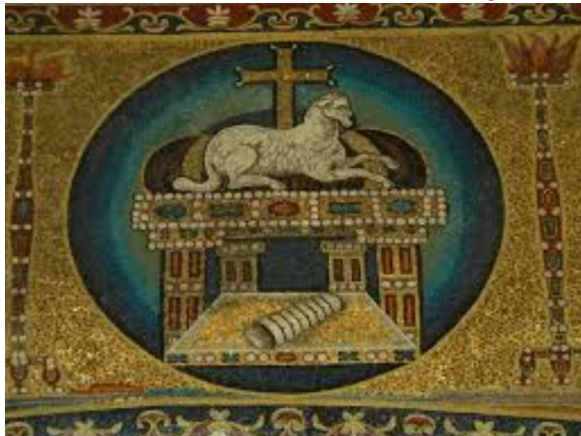
Het tweede kenmerk is “beweging” die we kunnen vergelijken met een ontsteking, zoals we het hout in een houtkachel willen aansteken. Het is niets anders dan een soort opwinding, een opschudding van het hout dat bij de ontsteking rook ontwikkelt. Dit principe is vergelijkbaar met een draaikolk.

Het derde kenmerk noemt Jacob Böhme een “folterende pijn”, de “woede of toorn” en hij ziet dit als een deel van de eeuwige natuur van God. Gods grootste kenmerk is liefde, maar wat betekent dat? Deuteronomium 4:24 zegt: “Want de Here, uw God, is een verterend vuur, een najverig God.” God is vol passie en in het hart van God is een VUUR! Zo is het ook met de zon. Ons leven hier hebben we mede te danken aan het vuur van de zon. God is liefde en impliceert dat God ook een vuur is en van Zijn engelen wordt gezegd dat zij “vuurvlammen” zijn (Hebr. 1:7). Maar van de mens wordt ook gezegd dat zijn geest een “lamp van de Heer” is (Spr. 20:27). Het christelijke leven is dus geen gezapige bedoening, maar het hebben deelgekregen aan de goddelijke natuur die in vuur en vlam staat! Dit geeft stof tot nadenken! Vuur heeft echter brandstof nodig om het brandende te houden. Liefde kan alleen bestaan als het een object heeft om lief te hebben. Liefde is nooit statisch, altijd in beweging en is dynamisch. Liefde moet liefhebben en verlangen moet verlangen. We spreken daarom ook wel van het *liefde-vuur*. Vuur is het begin van alle zegen, want zonder Gods verlangen zou niets tot stand zijn gekomen en zonder vuur zou geen leven op aarde mogelijk zijn. Vuur kan ook een ramp zijn wanneer huizen en auto’s vlam vatten en vuur in zichzelf keert en zichzelf zoekt. Wanneer vuur zichzelf zoekt verandert dat vuur zich in woede of “toorn”. God leeft niet in toorn en is niet voortdurend woedend over hoe mensen zich gedragen. Er bestaat zoiets als “toorn”, maar heeft te maken met “vreemd vuur” wanneer vuur als bron van energie wordt gebruikt voor zichzelf.

Het eerste principe laat zien dat er drie basisvormen zijn van de ego, van de zelf. Het zijn de grote krachten die de wereld voortdrijven, namelijk de Ego van God en de ego van de mens. Deze drie vormen zijn de drie eigenschappen van het eerste principe: *attractie, expansie en rotatie*. Wanneer we iets naar onszelf toetrekken, ontstaat onbeweeglijkheid, hardheid. De hongerige zelf wordt niet bevredigd en er ontstaat expansie, het zoeken naar andere doelen, bezittingen en plezier om de behoefte te bevredigen. Het is de eeuwige rotatie van het ronddraaiende wiel van het duistere natuurlijke leven in Adam. Wanneer dit principe niet doorbroken wordt door een volgende principe, blijft het in zichzelf. Wanneer deze krachten zich niet aan God onderwerpen, zijn ze zoals Jacobus ze beschrijft: “Waaruit komt bij u strijden en vechten voort? Is het niet hieruit uit uw hartstochten, die in uw leden zich ten strijde toerusten? Gij begeert, doch gij hebt niet; gij zijt moorddadig en najverig en gij kunt er niets mede verkrijgen; gij vecht en gij strijdt. Gij hebt niets, omdat gij niet bidt” (Jac. 4:1,2).

God is een verterend vuur en Hij haat alles wat tegengesteld is aan Zijn pure liefde voor de ander. Vuur kan niet zonder licht en de zondeval opende het donker principe om zaken voor zichzelf op te eisen, zonder dat de werking van het kruis ondergaat.

De zondeval dompelde de schepping in tegenstellingen waarbij het donkere principe de mens verbande van het principe van het licht. Daarom zal er niet alleen een toekomstig Nieuw Jeruzalem zijn, maar ook een poel van vuur. Daarom zegt alverzoening of universalisme, dat in essentie New Age is, dat alles licht is, er geen duivel is en uiteindelijk alles behouden zal worden. Er is echter een kruis in het hart van God dat voor eeuwig is gestorven om een God voor Zichzelf te zijn. Universalisme duidt daarom op het ontbreken van openbaring over dit kruis van God. De duivel heeft dat principe opengebroken en in het volle licht gekozen om voor zichzelf te zijn. Daarom is zijn eeuwige bestemming de poel van het vuur. Hij heeft gekozen TEGEN het principe van het kruis. De mens is echter verleid, maar God heeft de mens door Golgotha een keuze gegeven het principe van het kruis te volgen en voor eeuwig het zelfopofferende leven van het Lam te leven. Velen zullen dit niet willen en daarom is er Openbaring 20:1-15. Universalisme tast daarom de wortel aan van het evangelie aan, namelijk het kruis. Dat is een ernstige zaak. De

eeuwige bestemming van hen die het principe van duisternis voorgoed hebben opengebroken, is voor altijd een getuigenis wat het resultaat is van hen die het Lam niet op de troon willen hebben. Gods hart is liefde uitgedrukt door het KRUIS. In deze tijd waarin de wetenschap op zoek is naar de theorie van het al, zien we dat het kruis in het hart van God het centrum vormt van het universum. **Er zit een Lam op de troon** en dit straalt uit naar alles, naar de schepping en naar het schepsel, opdat God alles in allen zal zijn.

“... de begeerte van de duivel tegen de ziel, waar hij de ziel voortdurend mee verzoekt, en haar zonder ophouden van de Waarheid Gods afhoudt, en in de ijdelheid (in hovaardigheid, gierigheid, afgunst en toorn) wil storten. En waarmee hij voortdurend (door zijn begeerte) deze kwade eigenschappen in de ziel opwekt en aansteekt, waardoor de wil van de ziel zich van God afkeert en de zelfheid ingaat. De derde en allerschadelijkste keten waar de ziel aan gebonden ligt is het verdorven en volkomen ijdele, aardse, en sterfelijke vlees en bloed, vol kwade begeerten en genegenheden. Alhier zal hij betrachten hoe hij met lichaam en ziel ernstig gevangen zit in de drek der zonden (in de toorn Gods, tussen de kaken van de helse afgrond), hoe de toorn Gods brandt in zijn lichaam en ziel: en hoe hij de ellendige veehoeder is (Lucas 15), die (tezamen met de dieren van de duivels) zijn Vaders erfgoed in aardse wellustigheid heeft verkwist en verteerd (en zo ook de Liefde en Barmhartigheid Gods), en niet het hoogwaardige Verbond en de verzoeningen van het onschuldige lijden en de dood van Jezus Christus heeft waargenomen” (Jacob Böhme: De Weg tot Christus).

2. Het Principe van Eenheid

Eigenschap 4: Vuur-synthese-kruis

De eerste drie eigenschappen (kenmerken) worden samengevat in *het principe van duisternis in God*, zoals Jacob Böhme dat noemt. Het is de interactie, de beweging, van God door de “wet van de tegenstellingen”, waarbij het verlangen van God de tegenpool, de duisternis, verslindt, zoals we een licht aansteken in een donkere kamer en de donkerte wordt verdreven.

“De vierde Eigenschap is het vuur, waarin de Eenheid in het Licht verschijnt, dat is, in een lieflijk branden, en in de grim, in de Essentie van het vuur ... De vierde gestalte van de eeuwige Natuur is het geestelijke vuur, waarin het licht (zijnde de Eenheid) openbaar wordt. Want de glans van het vuur ontstaat van de uitgevloeiende Eenheid die zich in de natuurlijke begeerte mede heeft inbegeven. De bron en het branden van het vuur (zijnde de hitte) ontstaat van de scherpe verteerlijkheid van de drie eerste de vijfde eigenschap of Sulphurische in Harmonie, in gelijke concordantie de lichte en duistere wereld, Gods Liefde en toorn Eigenschappen, dit geschied als volgt. De eeuwige Eenheid (die ik anders, in enkele van mijn Schriften, de eeuwige vrijheid noem) die is zacht, stil en lieflijk, gelijk een zacht weldoen, hetgeen men niet uit kan spreken, wat voor een zachtheid buiten de natuur, in de Eenheid Gods is. En de drie Eigenschappen tot de natuur zijn scherp, pijnlijk en verschrikkelijk. In deze drie pijnlijke Eigenschappen staat de uitgevloeiende wil, die door 't woord, of door het Goddelijke spreken, is ontstaan. En de Eenheid staat ook daarin; zo trekt zich de wil naar de zachte Eenheid, en de Eenheid trekt zich naar de bevindelijkheid, dat is, naar de vurige grond. Zo gaat het een in het andere, en wanneer zulks geschied, is het als een schrik of bliksem, alsof men staal en steen in elkander wreef, of water in het vuur goot, in gelijkenissen gesproken. 90. In deze Bliksem ontvangt de Eenheid de bevindelijkheid, en de wil ontvangt de zachte Eenheid. Zo wordt de Eenheid een glans van het vuur, en het vuur wordt een lieflijk branden, want het ontvangt Ens en kracht van de zachte Eenheid. In zodanig aansteken wordt de duisternis van de Magnetische impressie of invattelijkheid met het Licht doordrongen, zodat deze niet meer wordt bekend, al is het dat zij in de Impressie, in zichzelf eeuwig blijft. En alhier ontstaan twee eeuwige aanvangen, namelijk de duistere, wrange, scherpte en pijn, in zichzelf wonende: en de bevindelijke kracht van de Eenheid in 't Licht, waar de Schrift van zegt: God (zijnde de eeuwige Eenheid) woont in een Licht, waar niemand toe kan komen. Want alzo openbaart zich de eeuwige Eeuwigheid Gods, door het geestelijk vuur, in het Licht. En dit Licht wordt genoemd, Majesteit, en God (zijnde de boven-natuurlijke Eenheid) is hierin de Kracht. Want van de Eenheid ontvangt dit geestvuur Ens, zodat het schijnt. Anders zou de vuur-grond niets anders zijn dan een pijnlijke, verschrikkelijke honger, en stekende begeerte, zoals het ook is wanneer deze wil zich van de Eenheid afbreekt, en naar de begeerte der zelfheid wil leven, gelijk de duivelen hebben gedaan, en de valse ziel ook doet. Versta hier de twee Principiën: namelijk het eerste is de grond tot het vuurbranden, dat is, in de scherpe, beweeglijke, bevindelijke, pijnlijke duisternis in zichzelf. En het andere is in het licht des vuurs, waarin de eeuwige Eenheid in beweeglijkheid en vreugde komt, want het vuur is een tegenbeeld van de grote Liefde der Eenheid Gods.

Want alzo wordt de eeuwige lust bevindelijk, en deze bevindelijkheid der Eenheid is genaamd: Liefde, zijnde een branden of leven in de Eenheid Gods, en God noemt Zich naar zodanig lieflijk branden, een Barmhartige lieve God, want de Eenheid Gods bemint of doordringt de pijnlijke wil des vuurs, welk aanvankelijk in 't spreken des woords, of in de uitgang van de Goddelijke lust, is ontstaan, en verandert het in de grote vreugde. En in deze vurige wil der eeuwige natuur staat de ziel van de Mens, en ook de Engelen, dit is hun grond en Centrum. Daarom, wanneer een ziel zich van de Liefde en van 't Licht Gods afbreekt, en in de natuurlijke begeerte der eigen zelfheid ingaat, dan wordt zodanige duisternis en pijnlijke bron in haar grond openbaar; dit is het Helse vuur en Gods toorn dat openbaar wordt, gelijk aan Lucifer te zien is. En al wat we in de Creatuur kunnen bedenken, is ook buiten de Creatuur, want de Creatuur is niets anders dan een beeld of figuur van de scheidelijke kracht van het ganse Wezen. Versta ook recht wat de vuur-grond is, namelijk koude, van de impressie, en hitte, van de angst, en beweging, dat is de Vulcanus. In deze drie staat het vuur. Maar de glans des Lichts ontstaat van de samenvoeging der Eenheid in de vuur-grond, en de ganse grond is toch niets anders dan de uitgevloeiende wil. Daarom staat in het vuur, en in het Licht, het leven van alle dingen (dat is, naar de wil van alle dingen) hetzij de stomme, of de wassende, of de vernuftige, alles naar wat het vuur een grond heeft, hetzij van de Eeuwige (gelijk de ziel), hetzij van de tijdelijke, zijnde de Astralische Elementische. Want 't ene vuur is het eeuwige, en 't ander het tijdelijke, gelijk hierna aangewezen zal worden" (Jacob Böhme, Clavis).

"De wil van de drie eigenschappen verlangt naar de milde eenheid en de eenheid verlangt naar een stevige basis en bewustzijn. Zo komt het een de ander binnen en vindt er een lichtflits plaats die vergelijkbaar is met de frictie van steen en ijzer. Op die manier komt de eenheid tot stand. De eenheid wordt een fontein van vuur, en het vuur, doodrongen van verlangen, wordt een fontein van liefde" (Böhme, Clavis).

De vierde eigenschap, die ook *het principe van eenheid* wordt genoemd, is het eerste contact tussen Geest en natuur. Hierdoor wordt het verlangen van de natuur opgeslokt, zoals het licht de duisternis opslokt. Het resultaat is zachtmoedigheid en vriendelijkheid. Het licht wordt aanvaard en de eigen kracht gaat teniet. Op deze wijze overwint het licht de duisternis, maar vernietigt het niet. De natuur blijft wat zij is, maar wat zij voortbrengt is geestelijk. Zo wordt ook de vleselijke natuur van de onverloste mens (geest, ziel en lichaam), tot het instrument van de goddelijke natuur door het vlees van de verloste mens (ziel en lichaam).

Het tweede principe of vierde eigenschap is het principe van eenheid en illustreert het kruis in het hart van God. Hier laat God Zijn openlijke keuze zien als de liefhebbende, Zelf-voor-andere God. Zo staat dit principe in tussen het principe van de Duisternis in God en het principe van Licht in God. De vierde eigenschap illustreert het kruis en staat de wil, de gezindheid van Christus, centraal. Verlangen en wil hebben alles met elkaar te maken.

"De vierde vorm van de natuur is het ontsteken van een vuur waar het leven met al haar emotie en intellect voor het eerst zichtbaar wordt en de verborgen God Zich manifesteert, want zonder natuur is Hij verborgen voor alles schepselen. Maar in de eeuwige en tijdelijke natuur wordt ervaren en gemanifesteerd" (Jacob Böhme, Mysterium Magnum).

“Deze (drie) principes leiden tot de scheiding in het vuur, tot loutering en scheiding. Vuur is de bron van alle leven” (Jacob Böhme).

Jacob Böhme bedoelt met het vuur de wil van de natuur en met het licht de wil van de Geest. Hij spreekt ook van een hemels vuur dat vol licht en vriendelijkheid is en fundamenteel verschilt van het donkere, alles verterende vuur.

De eerste drie eigenschappen beschrijven het donkere principe in God, maar kunnen we ook het principe van vuur noemen. Het vuur is echter nog latent, in de duisternis verborgen. Zo zien we in het tweede principe de synthese van these en antithese door het kruis, van actie en reactie. De opstandingskant van het kruis dat in Gods hart is, is echter pas zichtbaar in de volgende eigenschappen onder het principe van licht in God..

We kunnen de drie principes vergelijken met het verlangen om de warmte en gezelligheid van een **houtkachel** te hebben. Wanneer we het aanmaakhout aansteken, ontstaat er interactie tussen de aansteekbron (lucifers of aansteker) en het hout. Het gevolg is rook dat Böhme ‘rotatie’ noemt. Daarna krijgt het vuur de overhand en maakt het duistere principe plaats voor de principe van eenheid, namelijk de synthese van vuur en hout. Het is als onze wedergeboorte. Onze wandel in geloof komt hierna, van de fontein van vuur naar de fontein van liefde waarvan het derde principe spreekt. In het eerste principe zien we het vuur verschijnen en komt binnen in het tweede principe door kennis, openbaring, bewustzijn van God en het Woord van God. Pas onder het derde principe zien we de manifestatie, in ons voorbeeld de heerlijke warmte en gezelligheid van een goed brandende houtkachel. Het derde principe verwijst ook naar Gods koninkrijk in al haar aspecten waar God een erfdeel van de heiligen heeft toebereid *“in het licht”* (Col. 1:12).

Het doel van een gezellige avond bij de houtkachel wordt bepaald of het vuur aangaat of niet. Zo bepalen de eerste drie eigenschappen onder het eerste principe wat voor mens wij willen zijn. Door onze wedergeboorte werden wij mensen die niet voor onszelf zouden leven, ook al beseften wij dat toen nog niet toen we beleden dat Christus voor ons was gestorven. Later kwamen we tot verder inzicht dat wij *“allen zijn gestorven. En voor allen is Hij gestorven, opdat zij, die leven, niet meer voor zichzelf zouden leven, maar voor Hem, die voor hen gestorven is en opgewekt”* (2 Cor. 5:15). Het vuur slaat wel of niet aan vanwege de interactie tussen geloof en wat we voor ogen zien. Ongelovigen zien naar wat ze voor ogen zien en komen niet tot geloof. Maar ook in de wandel van de gelovige geldt dat wij niet moeten zien *“op het zichtbare, maar op het onzichtbare; want het zichtbare is tijdelijk, maar het onzichtbare is eeuwig”* (2 Cor. 4:18).

Zien op het onzichtbare verwijst naar geloof. Verlangen vinden we waar geloof is. Verlangen begint met geloof. Jezus zei: *“... alles wat u biddend begeert, geloof dat u het ontvangen zult ...”* (Marc. 11:24). Maar verlangen kan opgesloten blijven in het eerste principe en niet tot manifestatie komen in het derde principe, zoals ook de houtkachel die maar niet wil branden.

Door het vuur ontstaat een synthese van de eerste twee principes die tegenover elkaar staan, de actie tegenover de reactie. Dit veroorzaakt “rotatie” die te vergelijken is met een **maalstroom**. Het kruis als maalstroom zuigt alles op.

“De dood is verzvolgen in de overwinning” (1 Cor. 15:54).

Het is het kruis van Christus dat de dood verzwelgt en daarom is het tweede principe, het principe van eenheid, niets anders dan het kruis van Christus. In rotatie, in een maalstroom, wordt alles als een centrifugerende kracht tot één punt teruggebracht. De dood is een contractie en leven is een expansie en manifestatie van het leven in eenheid met Christus onder het derde principe dat we in de volgende studie zullen behandelen.

Het tweede principe, dat tevens het vierde kenmerk is, is het kruis. Het kruis ontstaat uit de eerste twee principes. Zo sterft de Zoon opdat anderen tot leven kunnen komen. We kunnen ook zeggen dat de Zoon een opening heeft gegeven opdat het liefdesverlangen van de Vader een uitweg heeft gevonden. Zo zien we dat het kruis in het centrum staat van de kosmologie van Jacob Böhme. God heeft Zich voor altijd vastgelegd om een God te zijn die gestorven is aan het zoeken van Zichzelf. In onze onverloste staat draaiden wij allen in de kolk van de maalstroom. Wij zagen het kruis niet, want het kruis betekent dat ons een “uitweg” wordt aangeboden uit de draaikolk:

“Dezen, in heerlijkheid verschenen, spraken over zijn uitgang [uitweg; Gr. exodus], die Hij te Jeruzalem zou volbrengen” (Luc. 9:31).

Wij zaten gevangen in het donkere principe dat wij valse personen waren onder de slavernij van de boze. De zuiging van de kolk brengt ons in het graf waar wij gestorven zijn aan onze oude identiteit om onder het tweede principe te leven uit de opstanding van Christus. Wanneer het vuur zijn “uitweg” vindt en het hout van de houtkachel vlam vat, vindt verlangen een uitweg. Het principe van eenheid, het tweede principe, is Christus in mij als mijn verlosser.

Gecentrifugeerd tot één geest

In de aanloop naar Golgotha wandelden Christus en ik als het ware op als twee aparte personen. Aan het kruis echter werden wij in Christus geplaatst dat een werk van God was (vgl. 1 Cor. 1:30). Wat met Christus gebeurde, gebeurde ook met ons omdat wij in Hem waren. Zo werden wij met Christus gekruisigd, stierven wij met Hem en stonden wij met Hem op. In de maalstroom van Golgotha werden wij gecentrifugeerd tot één geest. Zo werden wij TWEE tot EEN (1 Cor. 6:17), te onderscheiden, maar organisch één. Dat was het resultaat van het tweede principe van Jacob Böhme. Zo beëindigde Golgotha het dualisme tussen de Christus en de gelovige.

Wanneer we een kind van God worden, kan het jaren duren voordat wij zien dat het christelijke leven niet het kopiëren van Christus is noch navolging waarin we de Heer vragen ons te helpen het christelijke leven te leven. Zolang we nog in dualisme leven, van God daar en ik hier, zijn we nog in de fase van kinderen en jongemannen (1 Joh. 2:12-14). Het zijn de vaders die zien dat er geen dualisme bestaat en wij een uitdrukking zijn van Christus in onze menselijke vorm. Deze uitdrukking vinden we in het derde principe van Jacob Böhme.

“Je moet dualisme voor een lange tijd ondergaan om uiteindelijk te zien dat het helemaal niet bestaat” (Thomas Merton, 1915-1968).

Het derde principe is de Geest van Christus die *“blaast waarheen Hij wil”*, het vuur aanwakkert en ontsteking komt, zoals ook de opstanding van Christus de doorgezette ontsteking is. Daarom verwijst het tweede principe naar het kruis van Christus. Het derde principe is Christus in ons, niet meer mijn ik maar Christus en toch ik, dat wil zeggen Christus ALS ons in ons menselijk vlees. Het probleem is dat we onszelf nog apart zien van Hem zoals een rank denkt los te zijn van de Wijnstok. Door dit dualisme beoordelen we onze gedachten, gevoelens, handelingen en komen tot de conclusie dat zij anders moeten zijn, we moeten veranderen, en groeien om hierin meer op Christus te gaan lijken. Kortom, het vlees beoordeelt hoe geestelijk we zijn en waarin we meer gelijkvormig moet worden aan Christus en dat is een onmogelijkheid. (vgl. 1 Cor. 2:13b). Jezus zegt echter dat vlees vlees is en geest geest is. Vlees zal nooit geest worden: *“Kan een Ethiopiër zijn huid veranderen, of een panter zijn vlekken? Dan zoudt gij ook in staat zijn goed te doen, gij, die gewend zijt kwaad te doen”* (Jer. 13:23).

Het vlees van de ongelovige verschilt van het vlees van de wedergeboren persoon. Bij de wedergeboorte worden wij rein door het water van het Nieuwe Verbond en ontvangen wij een nieuwe geest en een nieuw hart. Wij ZIJN dan niet langer vlees (vgl. Gen. 6:3), want onze geest is nu verlost. Wij zijn overgegaan uit de dood in het leven en ons vlees, onze ziel en lichaam, is door het water van het Nieuwe Verbond gereinigd. Een gelovige IS daarom NIET vlees, maar HEEFT wel vlees. Vanaf onze wedergeboorte zijn wij tempels geworden van de Heilige Geest, waarbij onze geest verbonden is met Gods Geest die de godheid in ons leven vormt. Onze ziel en lichaam vormen dan de tempel die de God in ons bevat. Dit is het derde principe.

Hoe overwinnen wij verzoeking?

Het eerste en tweede principe van Jacob Böhme geeft ook een antwoord op de vraag hoe wij verzoeking moeten overwinnen. Met verzoeking komt het donkere principe tot ons als een ‘suggestie’, als een verzoeking, dat we een andere identiteit zouden hebben dan Christus Zelf. Het donkere principe komt dan als de boze die door ons vlees zoekt om een ingang te krijgen (Gen. 4:7). God wil echter dat we het donkere principe niet openen. Daarom moeten een paar zaken weten over verzoeking.

Ten eerste is verzoeking geen zonde.

Ten tweede, we kunnen nooit zover groeien in de genade dat we niet meer verzocht worden. De Here Jezus werd heel zijn leven verzocht, maar zonder te zondigen (Hebr. 4:15).

Ten derde, het doel van verzoeken is om ons bewustzijn te doen groeien in wie wij in Christus zijn. Dit is essentieel. De overwinning in deze strijd is bovenal dat ik beseft wie ik in Christus ben, dood voor de zonde en voor de wet en opgestaan in een leven dat Hij nu als mij leeft: *“Met Christus ben ik gekruisigd, en toch leef ik, dat is, niet meer mijn ik, maar Christus leeft in mij. En voor zover ik nu nog in het vlees leef, leef ik door het geloof van de Zoon van God, die mij heeft liefgehad en Zich voor mij heeft overgegeven”* (Gal. 2:20). Dit is de principe van eenheid door onze dood en opstanding met Christus.

De eerste verzoeking vond plaats in de hof van Eden om te eten van de boom van de kennis van goed en kwaad. Toen de mens van die boom at, was dat het begin van godsdienst in hun leven, namelijk om goed te doen en kwaad te vermijden. Godsdienst zegt dat we onze wandel met God moeten verbeteren en aan zaken moeten “werken”. Werken aan je huwelijk, werken aan je relatie met God, enz. Het doel van de duivel is niet in de eerste plaats om ons te verleiden tot overbekende zonden als liegen, overspel en geldzucht te trekken, maar om ons onafhankelijk van God te laten handelen. Dit is hem goed gelukt, want bijna de hele christelijke wereld is een zelfverbeteringsprogramma geworden om goed te doen en het kwaad te vermijden. Het eten van de boom van het leven is wel bekend, maar heeft nauwelijks toepassing. De waarheid is dat wij met Christus zijn gekruisigd, niet leerstellig en positioneel, maar in alle werkelijkheid.

Tegenover al onze menselijke zwakheden en verzoeken, zeg ik in geloof: *“Ik ben gekruisigd met Christus en met Hem opgestaan”*. Onze dood en opstanding met Christus vond plaats in onze geest waar onze werkelijke identiteit is. Ons probleem is dat we onze dood willen zoeken in onze ziel en in ons lichaam. We verliezen ons geduld, we hebben een hekel aan veel van onze gevoelens en gedachten en zien veel van onze lichamelijke gevoelens als zondig. Al deze natuurlijke gevoelens en gedachten zijn echter oppervlakkig vergeleken van de gezindheid van het nieuwe leven in onze geest. Zolang ons natuurlijk leven niet een toegeven is aan verzoeking, zijn ze geen zonde en gebruikt God ze om ons in het nieuwe leven te grondvesten. We staan op het feit dat Christus nu ons leven is en we niet onafhankelijk van Hem aan zaken werken zoals moraal en ethiek. Verzoeking treden we tegemoet, zowel in wat kwaad dat goed lijkt te zijn, maar ook in het goed dat kwaad kan zijn. Wanneer we niet toegeven aan verzoeking zet de ontsteking van het tweede principe, dat van Eenheid, door, in een stroom van levend water waarvan het derde principe spreekt.

“De vierde eigenschap of de vierde oergeest in de kracht van God den Vader is de hitte; deze is het ware levensbegin en ook de rechte levensgeest. De wrange, zure en zoete kwaliteit is de kracht, die behoort bij het lichaam en deze heeft ook het lichaam gevormd. Want in het lichaam is de samentrekking en verdroging, de wrangheid, de koude en de hardheid, en in het water wordt de zoete hoedanigheid weerspiegeld en het licht en de gehele stoffelijke substantie van het lichaam. De bittere hoedanigheid brengt de scheiding of de vormgeving tot stand; de hitte is de geest of ontsteker des levens; door de hitte wordt de geest in het lichaam vaardig, en de geest werkt in het gehele lichaam en straalt uit het lichaam naar buiten en maakt alle hoedanigheden van het lichaam levend en bewegend. Men moet echter in het bijzonder op twee dingen in deze eigenschappen het oog vestigen.

Wanneer men een bepaald lichaam beschouwt, zo ziet men allereerst de kern van alle hoedanigheden en die gevormd uit al de verschillende eigenschappen, als daar zijn: wrangheid, zuurheid, zoetheid, bitterheid en warmte; deze eigenschappen zijn alle tezamen verdroogd en zij maken het lichaam uit; de stam, de kern, waarom 't gaat" (Jacob Böhme, Aurora).

De tweede eigenschap heeft te maken met scheiding en de derde eigenschap heeft te maken met vormgeving. Het kruis brengt scheiding en de opstanding brengt vormgeving. De hitte van de geest is de ontsteker van het leven. We kunnen ook zeggen dat geloof de ontsteker is, want geloof is "substantie" (Hebr. 11:1). Geloof laat zien wat de substantie van ons wezen is en maakt ons bewust dat Hij en ik TWEE ALS EEN zijn. Hij en ik zijn tot EEN vormgegeven. Het tweede principe laat zien dat we in de ruimte achter het voorhangsel moeten kijken en ons niet laten leiden door het tijdelijke en zichtbare dat geen substantie heeft. Ons bewustzijn moet zich afkeren van de kennis van goed en kwaad, want dat is niet de kennis van God. God is onze substantie. God is het enige leven en al het andere leven is afgeleid uit Hem. David begreep dit toen hij schreef over een "dal [schaduw] van diepe duisternis". Een schaduw heeft geen substantie. Onze geestelijke groei is een toenemend besef dat geloof geen ontkenning is van de realiteit, maar dat God de enige realiteit is. Wanneer we dat zien, openbaart de Geest zich als de ontsteker van het Leven.

Toen onze gewaarwording nog beperkt was, leefden we in een dualistische besef van scheiding zonder vormgeving. We wilden God inschakelen om onze goedbedoelde geestelijke doelen te bereiken. Wanneer we echter het einddoel van ons geloof bereiken, het behoud van onze ziel (1 Peter. 1:9), zien we dat dit huidige progressieve behoud, niets anders is dan de toenemende openbaring van wie wij zijn in Christus. Deze openbaring laat zien dat wij "van God zijn geworden ... wijsheid, rechtvaardigheid, heiliging en verlossing" (1 Cor. 1:30). Behoud is de groeiende gewaarwording van onze volheid in Christus. Zoals het licht dan de duisternis opslokt, slokt het leven de dood op en leven wij uit het geloof, de substantie, dat wij overwinnaars zijn (1 Cor. 15:54). Maar daarover in het volgende en derde principe.

Er is geen toorn in de Drie-eenheid zoals vaak wordt geleerd. De werkelijke betekenis van de "toorn van God" is het verterende vuur van God door Zijn Zoon, het Lam dat geslacht is en Zich manifesteert als licht, vriendelijkheid en liefde. Maar het 'vuur' werd door Lucifer/Satan gekaapt en werd in hem tot een inferno van onlesbaar woede en hoogmoed, waarin de slang ons allen meetrok door de zondeval.

De vierde scheppingsdag

"Op de vierde werkdag heeft de vurige Mercurius zijn vruchten gebaad (zijnde de 5 Essenties); die een hogere kracht des levens is dan de vier Elementen, en welke toch in de Elementen is. Hiervan zijn de Sterren geschapen. Want gelijk als de impressie der begeerte de Aarde in een klomp heeft gebracht (welke impressie in zichzelf gaat) zo is ook de vurige Mercurius van de impressie uitdringende geweest. Daarom heeft hij de Locum van deze wereld met het gesternte besloten" (Jacob Böhme, Clavis).

Studievragen

1. Probeer het eerste principe in je eigen woorden te zeggen.
2. Verwoord de drie principes door het voorbeeld van de houtkachel.
3. Waarom spreekt het tweede principe van het kruis?
4. Waar staat het kruis in de kosmologie van Jacob Böhme?
5. Hoe overwinnen wij verzoeking?
6. Wat betekent het dat een Christus en de gelovige TWEE ALS EEN zijn?
7. Hoe definieer je het begrip 'behoud'?